

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 29. avgust 2019

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda**OR**

"Ko sem bil deček, star ne več kot osem let, je moj oče Hamilkar v Kartagini daroval žrtve Jupitru Najboljšemu, Največjemu. Ko je opravljal ta sveti obred, me je vprašal, ali hočem iti z njim na vojno. To sem z veseljem sprejel in ga na vso moč prosil, naj me povede, on pa je rekel: 'Storil bom, če mi boš dal obljubo.' Brž me je odpeljal k žrtveniku, pri katerem je bil začel žrtvovanje. Oklenil sem se ga in ukazal mi je priseči, da ne bom nikoli v prijateljskih odnosih z Rimljani. Tej prisegi sem ostal zvest vse do tega časa, tako da nihče ne sme dvomiti, da bom tudi v prihodnje istega mnenja."

Hanibal je torej odpotoval z očetom iz Kartagine v Hispanijo. Po njegovi smrti je vojska prenesla nanj vrhovno poveljstvo. Tako je Hanibal pri 25 letih postal vrhovni poveljnik, v boju je podjarmil vsa ljudstva Hispanije; koder koli je potoval, z vsemi prebivalci se je spopadel: nikogar ni pustil nepremaganega.

VR

"Ko sem bil deček, star ne več kot osem let, je moj oče Hamilkar, ki je potoval iz Kartagine v Hispanijo, daroval žrtve Jupitru Najboljšemu, Največjemu. Ko je opravljal ta sveti obred, me je vprašal, ali hočem iti z njim na vojno. To sem z veseljem sprejel in ga začel prositi, naj si ne pomišlja povesti me s seboj, on pa je rekel: 'Storil bom, če mi boš dal obljubo, ki jo zahtevam.' Brž me je odpeljal k žrtveniku, pri katerem je bil začel žrtvovanje. Oklenil sem se ga in ko so se drugi umaknili, mi je ukazal priseči, da ne bom nikoli v prijateljskih odnosih z Rimljani. Tej prisegi, ki sem jo dal očetu, sem ostal zvest vse do tega časa, tako da nihče ne sme dvomiti, da bom tudi v prihodnje istega mnenja."

Tedaj je torej Hanibal z očetom odpotoval v Hispanijo. Po njegovi smrti je vojska prenesla nanj vrhovno poveljstvo. Tako je Hanibal pri manj kot 25 letih postal vrhovni poveljnik in je v vojni porazil vsa ljudstva Hispanije. Z vojaškimi silami je osvojil Sagunt in prečkal gozdnate Pireneje. Koder koli je potoval, z vsemi prebivalci se je spopadel: nikogar ni pustil nepremaganega.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																														
1	6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak. Čas Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>parceret (5. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj. impf. akt.</td> <td>docta (2. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>peteretur (6. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj. impf. pas.</td> <td>psallere (3. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>prodiderat (6. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind. plpf. akt.</td> <td>accensa (5. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike				Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol	Analiza			Os.	Št.	Nak. Čas Nač.	Oblika	Čas	Način	parceret (5. vrst.)	3.	sg.	konj. impf. akt.	docta (2. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	peteretur (6. vrst.)	3.	sg.	konj. impf. pas.	psallere (3. vrst.)	inf.	prez.	akt.	prodiderat (6. vrst.)	3.	sg.	ind. plpf. akt.	accensa (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.
Osebne glagolske oblike				Neosebne glagolske oblike																																												
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																											
	Os.	Št.	Nak. Čas Nač.		Oblika	Čas	Način																																									
parceret (5. vrst.)	3.	sg.	konj. impf. akt.	docta (2. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																									
peteretur (6. vrst.)	3.	sg.	konj. impf. pas.	psallere (3. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																									
prodiderat (6. vrst.)	3.	sg.	ind. plpf. akt.	accensa (5. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																									

Naloga	Točke	Rešitev																		
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>iis (1. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni</td> <td>abl.</td> <td>pl.</td> </tr> <tr> <td>ea (6. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> </tr> <tr> <td>eius (7. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni</td> <td>gen.</td> <td>sg.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	iis (1. vrst.)	osebni/kazalni	abl.	pl.	ea (6. vrst.)	osebni/kazalni	nom.	sg.	eius (7. vrst.)	osebni/kazalni	gen.	sg.
Zaimek	Vrsta	Analiza																		
		Sklon	Število																	
iis (1. vrst.)	osebni/kazalni	abl.	pl.																	
ea (6. vrst.)	osebni/kazalni	nom.	sg.																	
eius (7. vrst.)	osebni/kazalni	gen.	sg.																	

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>♦ Multa facinora virilis audaciae a Sempronio commissa erant.</p>

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ Pravijo, da je Sempronija znala kovati verze.
4.2	1	♦ nominativ z infinitivom
	2	♦ Pravijo, da je Sempronija elegantno plesala.
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev												
5.1	4	♦ <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vezna beseda</th> <th>Izpis</th> <th>Analiza</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>ut</td> <td>podredni veznik</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>peteret peteretur</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>prislovnodoločilni (posledični)</td> </tr> </tbody> </table>	Vezna beseda	Izpis	Analiza		ut	podredni veznik	Glagolska oblika	peteret peteretur	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom	Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni (posledični)
Vezna beseda	Izpis	Analiza												
	ut	podredni veznik												
Glagolska oblika	peteret peteretur	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom												
Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni (posledični)												
5.2	4	♦ <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vezna beseda</th> <th>Izpis</th> <th>Analiza</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Utrum ...an</td> <td>Vprašalna členica</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>parceret</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>predmetni odvisnik</td> </tr> </tbody> </table>	Vezna beseda	Izpis	Analiza		Utrum ...an	Vprašalna členica	Glagolska oblika	parceret	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom	Stavčna funkcija	–	predmetni odvisnik
Vezna beseda	Izpis	Analiza												
	Utrum ...an	Vprašalna členica												
Glagolska oblika	parceret	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim časom												
Stavčna funkcija	–	predmetni odvisnik												
Skupaj	8													

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	4	♦ Sallustius scribit hanc mulierem litteris Graecis et Latinis doctam fuisse .
6.2	2	♦ Sallustius nesciebat, num hoc probae mulieri liceret .
6.3	2	♦ Sempronia sermone modesto utebatur, ut mulier proba viceretur .
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1.1	1	♦ C
1.2	1	♦ A
1.3	1	♦ B
1.4	1	♦ A
1.5	1	♦ B
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev
2	10	♦
		Avtor
		Katul
		Nepos
		Lukrecij
		Cicero
		Cicero
		Delo
		Pesmi
		De viris illustribus (O znamenitih možeh)
		De rerum natura (O naravi stvari)
		Tusculanae disputationes/De senectute/De amicitia/De divinatione idr. (Pogovori v Tuskulu/O starosti/O prijateljstvu/O prerokovanju idr.)
		Epistulae ad Atticum/Epistulae ad familiares idr. (Pisma Atiku, Pisma družinskim prijateljem idr.)

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Naloga	Točke	Rešitev
4	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85